

Vastaus Antero Eerolan, Funda Demirin, Naima El-Issaouin, Faysal Abdin sekä 14 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan annettava humanitaarista apua Gazan sodan uhreille, erityisesti lapsille

VD/7223/00.02.00.03/2024

PT/EV/MT

Antero Eerola, Funda Demiri, Naima El-Issaoui, Faysal Abdi sekä 14 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen: ”Verinen sota Gazassa on jatkunut kohta jo kokonaisen vuoden. Israelin ja Hamasin välinen sota käynnisti laajaan humanitaariseen kriisiin Gazassa. Hamasin Israeliin tekemän julman, lähes 1 200 ihmisen hengen vaatineen terrori-iskun jälkeen. Israelin kostotoimien hinta on ollut kova. YK:n humanitaarisen avun koordinoitumistalon OCHA:n mukaan (<https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-situation-update-229-gaza-strip>) Gazan sodassa on lokakuun 15. päivään 2024 mennessä saanut surmansa jo yli 42 300 ja haavoittunut yli 99 000 palestiinalaista. Erityisen raskaasti ovat kärsineet lapset. Kansainvälisen Pelastakaa lapset – järjestön mukaan (<https://www.savethechildren.net/what-we-do/emergencies/war-gaza>) jopa 20 000 lasta on kateissa samalla, kun heitä on kuollut paitsi sotatoimissa, myös aliravitsemukseen ja tauteihin.

Pysäyttävä tieto on sekin, että jopa 96 prosenttia alueen palestiinalaisista kärsii vakavasta ruokapulasta. Samalla valtaosa Gazan koko infrastruktuurista on tuhouttu Israelin hyökkäyksissä. Tämä koskee myös kouluja ja terveydenhuoltoa.

Kun Venäjä käynnisti laajamittaisen hyökkäyksen Ukrainaan helmikuussa 2022, Vantaan kaupunki ei aikaillut vaan lahjoitti välittömästi 150 000 euroa sodan uhrien auttamiseen. Nyt olisi aika tehdä sama Gazan suhteen.

YK:n humanitaarisen avun koordinoitumistalo kertoo, että kansainvälinen yhteisö on kyennyt kokoamaan vain 47 prosenttia tuesta, joka vaadittaisiin välittömästi 2,3 miljoonan gazalaisen ja 800 000 Palestiinan Länsirannalla asuvan ihmisen kaikkein välttämättömimpien tarpeiden tyydyttämiseksi.

Kunnat ovat tukeneet sodista ja muista kriiseistä kärsivistä kohteista monin tavoin. Kunnista on lähtenyt hyökkäyssodasta tai luonnon katastrofista kärsivään maahan rahallista ja materiaalista tukea, mutta kunnat auttavat ja tukevat sotaa pakenevia ihmisiä myös Suomessa.

Helsingin kaupunki päätti hiljattain 350 000 euron avustuksesta Gazan sodan uhreille. Myös Vantaan on nyt aika ojentaa auttava käsi.

Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

* Vantaan kaupunki kokoaa humanitaarisen avustuspaketin lähetettäväksi Gazan sodan uhreille vielä tämän vuoden aikana. Apu kanavoidaan sopivaksi katsotun kansainvälisen avustusjärjestön kautta.”

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024 § 32

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan, Funda Demirin, Naima El-Issaouin, Faysal Abdin sekä 14 muun valtuutetun aloite Vantaan annettava humanitaarista apua Gazan sodan uhreille, erityisesti lapsille

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Tilanne Gazassa on erittäin vaikea sodan ja humanitaarisen kriisin jatkuessa.

Suomessa kuntien tehtäviin ei kuitenkaan kuulu humanitaarisen avun myöntäminen kansainvälisesti eivätkä kaupungit yleensä ole myöntäneet avustuksia kansainvälisiin konflikteihin. Vantaalla kansainväliseen avustukseen ei ole varattu erikseen määrärahoja.

Suomen perustuslain 8 luvun 93 pykälän mukaan ”Suomen ulkopolitiikkaa johtaa tasavallan presidentti yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Eduskunta hyväksyy kuitenkin kansainväliset velvoitteet ja niiden irtisanomisen sekä päättää kansainvälisten velvoitteiden voimaansaattamisesta siltä osin kuin tässä perustuslaissa säädetään.” Kunnan harjoittamassa kansainvälisessä yhteistyössä on pidetty sallittuna humanitaarisen avun antamista (KHO 1983 II 35), kun päätös ei ole sisältänyt kannanottoa ulkopoliittisiin kysymyksiin eikä toisen valtion sisäisiin asioihin. Kunnan toiminnan lähtökohtana on kuitenkin toiminnan paikallisuus ja keskittyminen kunnan omalle alueelle (KHO 1983 II 28).

Kaupungin on vaikea arvioida, milloin avustamisen kynnys ylittyy, minkä vuoksi Vantaalla seurataan valtion linjauksia. Vantaan kaupunki tuki Ukrainaa helmikuussa 2022 Venäjän laajamittaisen hyökkäyksen jälkeen. Ukrainan tukeminen oli linjassa Suomen valtion ja Euroopan unionin antaman tuen kanssa, ja myös muut suomalaiset ja eurooppalaiset kaupungit ovat laajasti tukeneet Ukrainaa. Lisäksi kunnat saivat asiaan liittyviä suuntaviivoja Kuntaliitolta. Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaan on ollut myös suoria vaikutuksia Vantaalle, sillä Vantaalle on saapunut pakolaisia Ukrainasta.

Suomalaisista kaupungeista Helsingin kaupunki on myöntänyt avustuksen Gazaan syyskuussa 2024. Rovaniemen kaupunginhallitus ei päättänyt myöntää valtuustoaloitteessa esitettyä avustusta Gazaan elokuussa 2024.

Vantaan kaupunki seuraa jatkossakin Suomen valtion linjauksia ja suosituksia liittyen Gazan kriisiin, ja reagoi tarvittaessa.

Kaupunginhallitus 2.6.2025 § 53

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- antaa Antero Eerolalle, Funda Demirille, Naima El-Issaouille, Faysal Abdille sekä 14 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 18.6.2025 § 26

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Antero Eerolalle, Funda Demirille, Naima El-Issaouille, Faysal Abdille sekä 14 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja *täydensi* esitystään seuraavasti:

Vantaan kaupunki seuraa jatkossakin Suomen valtion linjauksia ja suosituksia liittyen Gazan kriisiin, *ja reagoi tarvittaessa*.

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri esitti asian palauttamista valmisteluun. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Merkittiin, että vihreiden kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon sosiaalidemokraattinen kaupunginhallitusryhmä yhtyi:

“Gazan siviilit kärsivät humanitaarisesta kriisistä ja tällä hetkellä Israel estää humanitaarisen avun saapumista Gazaan. Avun ja tuen antamisessa täytyy huomioida myös muut mahdolliset keinot, joilla voidaan auttaa humanitaarisesta kriisistä kärsiviä siviilejä.”

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Funda Demiri jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

“Vasemmistoliitto tuomitsee jyrkästi Israelin toimet Gazassa, jotka ovat johtaneet mittavaan inhimilliseen kärsimykseen ja siviiliuhrien määrään. Kaupungin tulee myöntää pikaisesti humanitaarista tukea Gazan alueen siviiliväestölle akuutin humanitaarisen kriisin helpottamiseksi. Tuen tulee kohdistua välttämättömiin perustarpeisiin, kuten ruokaan, lääkkeisiin ja puhtaaseen veteen, ja se on toteutettava yhteistyössä luotettavan kansainvälisen avustusjärjestöjen kanssa.”

Liite:

- allekirjoitettu Antero Eerolan, Funda Demirin, Naima El-Issaouin, Faysal Abdin sekä 14 muun valtuutetun aloite Vantaan annettava humanitaarista apua Gazan sodan uhreille, erityisesti lapsille

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Elina Värtö, kansainvälisten asioiden päällikkö, 040 171 8052, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)